

In elkaar's verlengde? Publieke en private speurders in Nederland en België (2005). U. Rosenthal, L. Schaap, J.C. van Riessen (COT, Den Haag), P. Ponsaers en A.H.S. Verhage (Universiteit Gent). Politiewetenschap 24

Doelstelling

Inzicht vergroten in de modus operandi van de private veiligheidszorg en, waar mogelijk, parallellen trekken tussen publieke en private sector.

Onderzoeksvragen

1. Voor welke mogelijke verstoringen van de bedrijfsorde wordt de private veiligheidszorg ingeschakeld?
2. Op welke wijze wordt pro- dan wel reactief kennis en informatie verzameld door private veiligheidsorganisaties voor de preventie en repressie van verstoringen van de bedrijfsorde?
3. Welke normeringskaders zijn van toepassing op de verzameling van deze kennis en informatie?
4. Welke overeenkomsten en verschillen bestaan er tussen de wijze waarop private en publieke organisaties informatie verzamelen?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie en documentenanalyse
- interviews: 30 in Nederland, 20 in België
- participerende observatie

Samenvatting

De private sectoren in Nederland en België worden in kaart gebracht aan de hand van empirische gegevens op basis van vakliteratuur, interviews en observaties. Op welke manier gaan private speurders te werk? Hoe verzamelen ze informatie? Van welk soort bronnen maken ze gebruik? Wat gebeurt er vervolgens met die gegevens? Werken ze samen met andere instanties en zo ja, met welke?

De onderzoekers stellen vast dat er meer overeenkomsten dan verschillen zijn in gehanteerde methoden en modus operandi van private veiligheidsinstanties in België en Nederland. De grootste verschillen betreffen de wet- en regelgeving, die in België veel strikter is dan in Nederland, de grotere drempels voor ex-politiefunctionarissen in België om in een private veiligheidsonderneming aan het werk te mogen, en de belangrijke rol van de Belgische vakbonden als 'waakhond' voor de belangen van werknemers die onderwerp zijn van intern disciplinair onderzoek. Wat verder opvalt, is dat de grenzen tussen verschillende particuliere instanties in Nederland vervagen, terwijl in België, mede als gevolg van strakkere regelgeving, juist scherpe scheidslijnen bestaan tussen de afzonderlijke beroepsgroepen.

De verschillen tussen de private veiligheidsinstanties en de politie zijn, uiteraard, veel groter. Dit laat zich voor een niet onbelangrijk deel verklaren door verschillen in formele en materiële positie. De 'finaliteit' in casu doelstellingen lopen uiteen: de politie is dadergericht en werkt vaak reactief, de private sector is klantgericht en werkt voor een groot deel preventief.

De onderzoekers zijn van mening dat de twee sectoren, meer dan tot nog toe het geval is, van elkaar kunnen leren en profiteren van de uitwisseling van informatie waar dit de wet niet overtreedt. Er zou beter gebruik gemaakt kunnen worden van elkaars 'producten'.